

ve smyslu § 9 stanov pověřen vedením správy neb určité její části, neplatí pro jeho zastupitelské oprávnění předpisy §§ 5 a 6 stanov (rozh. č. 3413 sb. n. s.), nýbrž řídí se rozsah jeho plné moci ustanovením § 26 zák. č. 70/73 ř. z., že totiž v pochybnostech vztahuje se na všechny právní úkony, jež obyčejně přináší s sebou jednání toho druhu. Platí tu tytéž zásady, jež obecně uznány jsou pro posouzení objemu plné moci obchodních zmocněnců dle čl. 47 obch. z., že totiž v poměru k třetím osobám není směrodatným rozkaz příkazu, nýbrž rozsah plné moci, jak sejevila na venek (rozh. čís. 8001 sb. n. s.). Jindřich V. byl žalovaným družstvem pověřen vedením celého podniku, žalované družstvo ho samo v žalobní odpovědi označilo jako zmocněného vedoucího jednatele, trpělo, že V. sám podpisoval veškerou korespondenci s označením »Geschäftsleiter«, docela k tomu používal razítka, a družstvo v dopisu z 5. prosince 1931 právnímu zástupci žalobkyninu jen sděluje, že dopis z 2. září 1931 nebyl firemně podepsán a že proto není pro družstvo závazný, nevytýká však, že V. nebyl k tokovému ujednání jako úředník družstva zmocněn. Bylo-li účelem žalovaného družstva dle § 1 stanov mezi jiným také přejímání rukojemství, patřilo také převzetí závazku dle dopisu z 2. září 1931, ať již šlo o závazek dle § 880 a) obč. zák. či o pravé rukojemství, k normálním právním úkonům vedoucího úředníka, a sluší ho pokládati za zmocněna k tomu, aby takové smlouvy jménem družstva samostatně uzavíral. Žalobkyni nelze vytýkati zanedbání náležitě opatrnosti před ujednáním dohody s V., neboť ani z družstevního rejstříku ani ze stanov nemohla seznati, zda V. byl zmocněncem družstva a jaký objem měla jeho plná moc. Nemohla to ani seznati z dopisu družstva na právního zástupce žalobkynina ze dne 5. prosince 1931, neboť upozornění, že k závaznosti smluv dle stanov je zapotřebí podpisu dvou členů představenstva, nemělo právního významu pro posouzení plné moci zmocněnce družstva V. Totéž platí o ujednání ze 7. února 1932. Smlouva ta zněla tak, že dřívější ručení družstva nebylo zrušeno, nýbrž jen pozměněno tak, že ho bude lze použiti teprve tehdy, kdyby P. nově ujednaných splátek nedodržel nebo kdyby nastala dle znění nového dlužního úpisu splatnost celé jistiny. Dle toho převzalo družstvo svým zmocněným zástupcem rukojemství dle § 1346 obč. zák.

Čís. 14461.

Smlouva, podle které poskytuje hostinský byt a stravu třetí osobě, může býti neplatnou pro rozpor s dobrými mravy.

(Rozh. ze dne 19. června 1935, Rv I 1465/33.)

Žalobce — hostinský — poskytoval na příkaz žalovaného Zdence S., s nímž žalovaný udržoval cizoložné styky, byt a stravu. Žalobu o nájemné a náhradu za stravu první soud zamítl z toho důvodu, že smlouva, o níž se žaloba opírá, příčí se dobrým mravům, umožňujíc cizoložství žalovaného se Zdeňkou S., a je proto nicotná. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Smlouva, jak byla uzavřena, neodporuje dobrým mravům; neboť jejím obsahem je pouze poskytování stravy

a bytu Zdeňce S., tedy třetí osobě, takže se jedná o smlouvu ve prospěch třetího (§ 881 všeob. obč. zák.). Jaká pohnutka byla směrodatnou pro žalovaného při uzavření této smlouvy, nepřichází v úvahu; rovněž ani ne okolnost, pokud měl žalobce vědomost o cizoložném poměru žalovaného se Zdeňkou S. I když je správné, že žalobci musilo napadnouti, že žalovaný dal příkaz ohledně stravování a ubytování Zdeňky S., z části dluh zaplatil a Zdeňku S. v jeho hostinci navštěvoval, nestačí to vše, aby se mohlo říci, že tato smlouva mezi stranami má nemravný základ a je proto nicotnou. Nelze přehlédnouti, že žalobce je hostinským a že při uzavření smluv, jak jeho obchod to samo sebou přináší, nemůže přezkoumati soukromé poměry svého smluvníka.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y :

Smlouva, podle níž žalobce k příkazu a na účet žalovaného poskytoval Zdeňce S. ve svém hostinci byt a stravu, sama o sobě neodporuje ani právnímu ani mravnímu řádu. Také pohnutka, proč strana jednala, a účel, k němuž smlouva měla sloužiti, jest pravidleně bez významu, a nemusí k ní soudce, pro nějž jest rozhodující jedině obsah smlouvy, přihlížeti. Jinak má se věc, jde-li o smlouvu, jejíž platnost jest přezkoumati s hlediska § 879 obč. zák. Také smlouva, která jest sama o sobě dovolena, může se státi nedovolenou, když její oběma stranami poznatelný účel směřuje k tomu, aby něco nedovoleného, dobrým mravům se příčícího, bylo podporováno. O takovou smlouvu v souzeném případě jde. Nelze zajisté na každém hostinském požadovati, aby se staral o osobní poměry hostů, které přijímá na byt a stravu. Leč žalobce je hostinským v J., v obci, která čítá asi 1500 obyvatel, jest rodákem této obce a byl v hostinci, ve kterém nyní provozuje jako pachtýř hostinskou živnost, zaměstnán již před tím, než hostinec pachtoval. Za tohoto stavu věci lze u něho předpokládati podrobnou znalost místních poměrů a událostí, zejména znalost rodinných poměrů obyvatelů obce. V době, kdy dojednal zmíněnou smlouvu se žalovaným, byl mu poměr žalovaného ku Zdeňce S. potud znám, že tato byla již jednou, a to v době, když žalobce byl v hostinci již zaměstnán, na útraty žalovaného v hostinci ubytována a stravována. Ježto žalovaný jest ženatým mužem, musel si býti žalobce vědom, že mezi žalovaným a Zdeňkou S. jde o poměr příčící se zásadám mravnosti a že tím, že k žádosti a na účet žalovaného jmenovanou ve svém hostinci ubytuje, tento poměr podporuje a poskytuje možnost k smilstvu. Na tuto vědomost žalobcovu lze usuzovati i ze zjištění, že žalobce věděl, že žalovaný S. navštěvoval za účelem pohlavního styku v pokoji u žalobce jí příkázaném a že poměr žalovaného k S. vzbuzoval v J. všeobecné pohoršení, což je patrné z toho, že obyvatelstvo schvalovalo, když syn žalovaného S. pro její poměr k jeho otci zbil. Jde tudíž o smlouvu neplatnou podle § 879 odst. 1 obč. zák.

Čís. 14462.

Při výkladu posledního pořizení nelze se obmeziti na jeho slovné znění, nýbrž jest i jinak zjistiti pravou vůli zůstavitelovu.

(Rozh. ze dne 19. června 1935, Rv I 119/34.)